

Előfizetési feltételek:
 (Vidékre postán vagy helyben házhoz
 borítva.)
 Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
 Negyed évre 4 frt.
Egyen számú 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 6-hasabon petitsor egyzeri hirdetésnél 12,
 kétszerinél 10, háromszorinál 8 kr.
 A nyilvántartási petitsor 50 kr.
 Bélyegdíj külön 50 kr.
 Hirdetmények elfogadhatók a ki-
 adóhivatalon kívül egyedül **Hanssen-**
stein és Vogler hirdetésfelvételi
 hivatalában Budapesten: Dorottya-utca
 3. sz. I. em. Bécs: Wallischgasse 10. sz.
 Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kalap-u. 15. sz. I. em.
 A lap szellemi részét illető minden köz-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Bérmentelen levelek csak ismert ke-
 zektől fogadhatók el. — Kéziratok nem
 adódnak vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földsz. (Ker-
 técz József könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 mények (előfizetési pénzek, hirdetmények,
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

Magyarország új beosztásának ter- vezete. *)

I.

A belügyminiszter közelebb mutatta be a or-
 szággtyilésen Magyarország területének annyszor
 emlegetett új beosztását.

Mielőtt e terjedelmes, nagyon fontos törvény-
 javaslat tüzetes megbirálásához fogunk, szüksé-
 gesnek tartjuk előre beosztani, hogy mi az álta-
 lunk annyira ohajtott jó adminisztratio elérésére
 a mostani abnormis területi beosztás kijavítását
 mindenestre szükségesnek tartjuk.

Más kérdés alá jön az azonban, hogy mi s
 mennyi az, amit szükségesnek tartunk s mikép
 ohajtjuk azt létesíteni.

Azért már ez alkalommal nem tartózkodunk
 kimondani, hogy mi a létezőnek ily nagymérvű
 felforgatását hazánk mai viszonyai közt ezélsze-
 rütlennel s károsnak tartjuk, s hogy ily nagy-
 mérvű átalakítás csak forradalmi mű lehet, mint
 tudhatja a miniszter is, hogy Franciaországot ki-
 véve, egyetlenegy állam sincs Európában, mely a
 történeti multat s fejlődést ignorálva egy inkább
 csak képzeleti előnyért oly sok érdeket, kegye-
 tes multat sértett volna, mint az ő javaslata, s hogy
 Franciaország is csak egy általános tabula rasa
 egy vas marku központozító kormány s tör-
 vényhozó testület s az általános ijedelemnek kö-
 szönheti, hogy a jóformán csak egy nemzetiségű
 országba a mostani departement rendszer a régi
 provinciális helyébe helyezhette s hogy a törté-
 nelmi multat, a megszokást, még a különben esz-
 küzeiben nem igen válogató Poroszország a hó-
 dított tartományokkal szemben sem hagyta figyel-
 men kívül, valamint az erőszak alkalmazásáról
 nevezetes Bach rendszer sem tartott ily gyökeres
 változtatást szükségesnek és tanácsosnak.

Ugy látszik érezte ezt a miniszter is, mert
 midőn e törvényjavaslatot benyújtá, kijelenté,
 hogy annak minden pontjához nem ragaszkodik
 s csak ahhoz köti állását, hogy a kisebb királyi s a
 törvényhatósági joggal fölruházott városok meg-
 szüntetessenek, hogy a megyék önkormányzati
 költségeire csak azok összes egyenes államadójá-
 nak 10 százaléka fordíthatassék, s végre, hogy a
 különböző közigazgatási ágak hivatalai egy he-
 lyen egyesítenessék, miből önkényt következik,
 hogy e három általánosságban tartott pont képezi
 a törvényjavaslat legfőbb alapvonalait.

Első tekintetre e három pont olyannak tűnik
 föl, mely ellen bárkinek is alig lehet kifogása, de
 épen azért kötelességünk szoroson megvizsgálni
 mint alkalmazza ez elveket a miniszter s hogy
 úgy, mint alkalmazza, van-e gyakorlati értékük?
 Nézzük miként alkalmazta a javaslat az első
 elvet.

Tagadhatatlan, hogy a városi rendszer volt
 előmozdítója az europai művelődésnek, szülője s
 ápolója az iparnak s kereskedelemnek, valamint
 fejlesztője a polgári szabadságnak s hogy ezek
 kiváltságain e tekintetben sok ídvőset eredmé-
 nyeztek.

All ez hazánkra is, de itt azt sem szabad
 szem elől téveszteni, hogy a városoknak kiváltsá-
 gos állása sok tekintetben gátolta a közigazgatás
 javítását s hogy ezen községek legnagyobb
 részt külföldi eredetű lakossága volt feltartója
 hazánk nemzetiségei egy részének.

Nem tagadjuk, hogy volt értelme 48 előtt a
 polgári városoknak mint a nemes vármegye s a
 paraszt községtől külön álló hatóságnak, hogy
 sokszor össze nem egyeztethető érdekei voltak s
 hogy a város szabadabb polgárai sokszor ösztön-

szertileg s jogosan óvakodtak a nemes vármeg-
 yétől.

De ma ennek a különállásnak nincs többé
 értelme, s hogy önhatóság nélkül is fejlődhetnek
 a városok azt hazánkban is számtalan városnál
 tapasztaljuk. Így fejlődött ki Baja, Makó, Mis-
 kolcz stb. valamint szabadságaik daczára is elma-
 radtak: Modor, Bazin, Szt.-György Kis-Martón s
 több más városok.

Franciaország minden városát, még magát
 Páris is, megyei hatóság alá helyezte, s hogy ez
 a városok fejlődését legkevésbé sem akadályozta
 azt a számtalan virágzó város tanúsítja.

Tudjuk azt is, hogy ma már igen nagy azon
 szab. kir. s tvht. joggal felruházott városok
 száma, melyek kötelességeik s jogaik gyakorlá-
 sára sem elegendő anyagi, sem szellemi erővel
 nem bírnak. Ezeket tehát szükségképp meg kellett
 szüntetni, de hogy hol van itt a helyes mérték, mi
 volt az irányadó? a törvényjavaslatból nem tudjuk
 kivenni.

Talán az anyagi erő? akkor miért szün-
 nek meg Bártfa, Besztercebánya, Breznóbá-
 nya, Esztergom, Komárom, Kőrömczbánya stb.
 városok, melyek közigazgatási költségeiket a la-
 kosok minden megterhelhetése nélkül fedezik s
 miért maradnak meg Szeged, Zombor, Baja, Vá-
 sárhely stb. hol az egyenesadó után ma is
 20—30 százalék pótdótot kell fizetni?

Vagy talán a szellemi erőre volt tekintet?

A törvényjavaslatból ez sem tűnik ki, mert
 a megszüntetett közt Komárom, Selmece, Kőr-
 möczbánya, Eperjes stb. polgári eleme, s in-
 telligentiája, Hold-Mező-Vásárhely, Szathmár-
 Németi, Zombor stb. városokéinál, mivel sem áll
 hátrább, sőt részben meg is haladja.

Ha nem a szellemi, sem az anyagi erő nem
 volt irányadó s a meghagyott városok névsorát
 végig nézzük s a megszüntetettekkel össze egyez-
 tetjük, akkor azt kell hinnünk, hogy a belügy-
 miniszter urat e városok meghagyásánál egyedül
 csak az esetleges lélekszám vezette. De akkor
 itt sem volt következetes, mert Szarvas, Szentes,
 Miskolcz Makó stb. 25—30.000 lakosu városok
 teljes joggal számíthatnak arra, hogy anyagi s
 szellemi erejüknel fogva is a névsorba fel-
 vegyék.

Az elv tehát bár általánosságban helyes-
 lendő, de alkalmazásában téves s azért egyrészt
 ezélszerütlennel, más részt igazságtalan. Legezé-
 szerütlennel lett volna azt egész általánosságban al-
 kalmazni t. i. az összes városokat az egyetlen
 Budapest kivételével megszüntetni. Ezt ma már
 mi sem akadályozná a mellett, hogy politikai s
 közigazgatási tekintetek is sürgősen követelik.

A másik elv, hogy a megye adminisztrációjára
 az összes állam adónak csak 10 százaléka fordí-
 tathassék, — gyakorlati kivitele szinte lehetetlen.
 A közigazgatásban határozott skalák nem állí-
 thatók fel. Sok függ a terület, népesség s a va-
 gyontól.

Vegyük gyakorlatilag a dolgot. Marmaros-
 megye jövő kikerekítésével fog fizetni 514.000
 frt adót, ebből hacsak 10 százalékot szabad fel-
 használnia lesz 51.400 frt jövedelme. Jelenlegi
 s összeszorított kiadása 88.000 frt, hogy fog tehát
 50.000 frttal kijönni akkor midőn lakossága még
 44.000 lélekkel s területe 11 □ mértfölddel sza-
 parodik.

Ilyen lesz Liptó, Arva, Turóc, melyeknek
 összesen 51.500 frtjok lesz, holott most összesen
 130.000 frtot vesznek igénybe. Így lesz ez még
 Abauj, Sáros, Zólyom stb. megyékkel is, mint
 ezt a törvényjavaslatához esatolt mellékletekből
 bárki is kiszámíthatja.

Ellenben Bács-Bodrog, Pozsony, Temes,
 Torontál stb. most 5—8 százalékkal kijönnek s

a 10 százalékot alig fogják igénybe venni. Álta-
 lános százalék tehát Magyarországra be nem
 hozható s a 10 százalék minden megynél ke-
 resztül nem vihető hacsak az időszertiflen gazdál-
 kodásnak a közigazgatással nem akarjuk meg-
 adni az árát.

De talán a 3-ik s alapjában szintén helyes
 elv alkalmazásában szerencsésebb a törvény-
 javaslat?

Nem célunk még ez alkalommal s szék-
 helyek megválasztásáról szólni, de már most is
 ki kell jelentünk, hogy nem kevésbé szeren-
 cesétlen elbánásban részesült a 3-ik magában ab-
 solute jó elv, mely szerint a közigazgatás külön-
 böző ágai egyes székhelyeken összpontosítassan-
 nak. Ezen az elven, hol már gyakorlati nehézség
 alig lehet, maga a miniszter ejtett először
 esorbát a memyiben például Hontvármegyében
 a törvényszékét Lévára, a megye székelyét
 Ipolságra tervezi.

Marosmegyében két tvszéket is állít: Csík-
 szereda s Vásárhelyre de a megyei székelyen
 Sz. Udvarhelyen még sincs.

Ezek után kétségtelen, hogy a három elv,
 melyhez a miniszter tárczáját köti, részben kivi-
 hetlen részben pedig már maga a javaslat által
 is ignoráltatott.

Mindenféle.

Journalistikai ikertestvérünk a „Baloldal“ legelső
 számunk vezércikkének egy sajtóhibájáért „apropézzel“
 akar bennünket kifizetni. Bizony megiesik az emberen,
 hogy sajtóhiba csuszik a lapjába, és így lettünk mi akara-
 tunk ellen az országos két nagy párt egyesülésének ka-
 pu i v á, kapesai helyett. De ha úgy tetszik maradjon a
 kapu. Tisztelt lapársunk ugyis rögtön észrevette, hogy az
 a k a p u u j. Ejnye no!

* * *

Másik, néhány órával idősebb testvérünk a „Hunnia“
 megharagudott reánk, hogy nem a kellő komolysággal
 pertraktáltuk B. B. A. cikksorozatának első adagát.
 Kérjük, ne vegye rossz néven, hogy érzékkel bírunk a ko-
 mikum iránt és érje be egyelőre azon tegnapi ígérletünk
 ismétlésével, hogy az „ostorosattanást“, ha csakugyan be-
 következnek, kellő komolysággal fogjuk tárgyalás alá
 venni. A szerkesztőség törekvéseinek korrektségé-
 ben egyébiránt soha se kételkedtünk.

* * *

A Hon esti lapjában valaki Horn Edének tart lez-
 két a politikai következetességéből. Abból, hogy valaki
 Jókaitól tanulta a politikai következetességet, még nem
 következik, hogy másoknak adhasson belőle lezékéket.
 S O K A.

Ghyczy Kálmán képviselő urhoz ma a következő
 távirat érkezett:

A jászberényi balpárt mai általános értekezlete ön-
 nek s elvtársainak egyhangulag bizalmat szavazott s ön-
 höz csatlakozását jelenté ki. A pártértekezlet meghagyá-
 sából: K o ó r János elnök, M u h o r a y Titus jegyző.

— Küküllő megyében, mint egy hozzánk érkezett
 magánlevélből értesülünk, nagyban folynak a titkos agi-
 tatiók a H o r v á t h G y u l a lemondása folytán megüre-
 sült képviselői állás betöltése körül; biztos kilátás van
 azonban reá, hogy Horváth Gyula újra meg lesz vá-
 lasztva. Különben közelebb lesz alkalmunk egyetmást
 elmondani ezen agitatók forrásáról, intézőiről és eszkö-
 zeiről.

Az egyesült magyar gőzhajózási társulat ügyében.

(Vége.)

Kérdem, helyesen jártam-e el, midőn a társulat
 liquidációját tartottam ezélszerütlennel akkor, midőn még
 mindenkit kielégíthet; vagy talán helyesebben jártam
 volna el akkor, ha a gyalázatos bukásig engedem vinni
 a dolgot, vagy ha kijátszani engedtem volna még a hite-
 lezőket?

Azzal különben, hogy a liquidationális bizottság
 megválasztatott, még koránt sincs eldöntve az, hogy az
 osztrák szabadalmazott gőzhajózási társulat jut a vállalat
 birtokába.

*) Fölhívjuk olvasóink figyelmét ezen érdekes cikkszo-
 rozatra, mely az új területi beosztás kérdését ép oly alaposan,
 mint szakavatottan tárgyalja. S z e r k.

Hussán János

Ha valaki képes új társulatot alkotni, vagy tud módot arra, hogy más kezébe menjen át a társulat vagyona, elég módja és alkalma van a liquidationális bizottságnál megtenni e tekintetben a kellő lépéseket, mely bizsonnyal kész örömmel fogja a sikert üdvözölni.

És most a liquidationális bizottságról és személyekről kívánok néhány szót szólni.

En a szeptember 21-dikén tartott közgyűlésen az egész igazgató tanácsal visszavágytam lépni, és új választásra hívtam fel a részvényeseket. A közgyűlés azonban ezt nem fogadva el, egy bizottságot küldött ki a társulat állapotának és kezelésének megvizsgálására.

Ezen bizottság a november 15-iki közgyűlésen adta be jelentését, melynek folytán az igazgató tanácsnak a felmentés megadatott. Visszaakartam vonulni teljesen, a miért élénk szemrehányással illettetem, s mielőtt a közgyűlés az új igazgatótanács megválasztásához fogott volna, St a u c h a r d Ferenc ur indítványára, tehát azok köréből tett indítvány folytán, kik a társulat további fenntartása mellett buzgólkodtak, egyhangulag ismét elnökké választattam.

Kötelességemnek tartottam említenem maradni a bizalom egyhangu nyilvánulása folytán; különben is nem levén szokásom elhagyni a súlydó hajót, a mi ugyan igen kényelmes dolog, s mit meg is tettek most is sokan; de bizonyára nem szép.

Ez alkalommal megválasztották az igazgatótanács tagjainak többek közt Földváry, Hodossy, Mérió János. Póttagoknak Fenyvessy, Gál Péter, Gelléri Szabó János. Arról nem én tehetek, hogy ezen urak a megválasztást visszautasították. R á t h Károly ur kijelölését keresztül vittem az igazgatótanácsban; megválasztása azonban a közgyűlésen nem sikerült.

Midőn a liquidationális bizottság választásáról volt szó, ismét felkértem Földváry és Gál Péter urakat, lépniük be a liquidationális bizottságba. Ezen urak nem vállalkoztak erre; hanem a tizenötös bizottság Szakácsy ur megválasztását ajánlotta. Emellett hallomás után tudom, hogy R á t h K. és Weisz B. urak is ajánlkoztak a franko banknál liquidatoroknak, a miről azonban más uton nem nyertünk tudomást.

Miután tehát Földváry és Gál urak a lezároló bizottság tagjaivá lenni nem akartak, azon kellett lennem, hogy abban a különböző érdekek mégis lehetőleg képviselve legyenek.

Elmentem a pénzügyminiszterhez, s kértem őt, hogy miután az állam érdekelve van 500.000 frt. erejéig a társulattal s e mellett kötelessége felügyelni arra, hogy az állam polgárain jogtalanság ne követessék el, nevezze meg közegei közül azokat, kiket emez érdekek képviselőre legalkalmasabbnak tart.

Kerkápoly akkori pénzügyminiszter ur, Szepessy Imre pénzügyminiszteri jogügyi igazgatót és póttagul Stiff Károly pénzügyi tanácsos urakat nevezte meg, kik mindketten meg is választottak.

A franco-osztrák- és franco-magyar-banknak kik három millió elsőbbségi kötvény elhelyezése következtében bizonyos előjogokat élveznek, kellett, hogy a liquidationális bizottságban igényeik megóvására tér engedjék. Így választott meg L e n e r, mint a franco-osztrák és Holländer, mint a franco-magyar bank képviselője. A részvényesek közül megválasztott K ö r n y e y Ede, mint Drasche meghatalmazottja, ki kerülből ezer db részvényre nyert bir, rendes tagnak; póttagul V e l l e s z, a ki a társulattal alakulása óta igazgató-tanácsosa volt s így legjobban ismeri annak viszonyait. Ezenkívül a franco-bank részéről póttagokul K o h e n I. J. és R o s e n b e r g L. Rendes tagul a tizenötös bizottság által ajánlott Polyák Béla igazgató-tanácsos választott meg.

Miként fogja végezni a liquidáló-bizottság; én természetesen nem tudhatom. Mindenesetre feszült figyelemmel fogom az egész bizottságnak működését követni. Horn Ede barátomnak lesz e alkalommal kellő módja ajánlatainak előterjesztésére; a közlekedési miniszter is szívesen fogja azokat meghallgatni s bizonyára figyelembe vétetnek, ha alkalmasoknak fognak bizonyulni.

Ez a tények száraz elsorolása. És most még magamról néhány szót. Az alapszabályokban az elnök részére bizonyos évi jutalék van kikötve. Ezt én soha föl nem vettem. Utazásaim és egyéb költségeim, melyeket a társulat érdekében tettem, messze túlhaladják azon összeget, mely engem jelenléti díjazim alatt megillet. Soha arról semmiféle számadást nem nyújtottam be s e költségtöbblet megtérítését sem követtem.

Ami végre az utolsó közgyűlés elé terjesztett óvást illeti, meg kell jegyezmem, hogy az alapszabályoknak a részvények letételére vonatkozó szakasza így hangzik: „Amely részvényes szavazatát a közgyűlésen gyakorolni akarja, legalább három nappal a közgyűlés előtt köteles részvényeit letenni.”

E szakaszról kétely támadt az iránt, vajjon decz. 23-dikán, vagy 24-dikén este zárassék be a részvények letételmenyezésére kiszabott határidő? En az utóbbit tartottam helyesnek. A jogászok abban állapodtak meg, hogy a napot 24 órának számítván, 24-dikén reggeli 10 óráig engedtesék idő a részvények letételmenyezésére.

Helyes-e ezen magyarázat vagy sem, annak megvitására nem ereszkedem. A vitás kérdést az óvással és jegyzőkönyvvel együtt a miniszteriumhoz terjesztettem föl, mint a mely vagy esetleg a törvényszék hivatva van ez ügyben határozni. Mindenesetre van azonban addig is, míg e kérdés eldől, elég idő arra, hogy azon társulat, mely — mint mondvá volt s máris alakulófélben van — és azon másik, mely már félni is kezd, hogy tőle e jó üzlet elvétetik, meg is alakuljon, s a liquidáló bizottságnál terveit érvényesítse.

I v á n k a I m r e.

Lapszemle.

A „Pester Lloydban“ Lukács Béla folytatja a területi felosztásra vonatkozó összehasonlításait.

Magyarországon, ugymond, 86 négyzet mértföld esik egy megyére, Erdélyben 124, s ezen aránytalanság, a lakosság száma által sincsen igazolva, mert Magyarországon 200,000 lélek esik egy megyére, Erdélyben 277,000.

Elősméri író, hogy Erdélyben sok anomalia létezik, de azt is meri állítani, hogy a közigazgatás és igazság szolgáltatás jobb mint Magyarországon, és hogy Erdély adó kötelezettségének is pontosabban felel meg, s még is azt kell tapasztalnia hogy egy jobb közigazgatás jelszava alatt épen ott ezélotzatik a legnagyobb változás a hol az legkevésbé szükséges.

Uj területi felosztásnál fő szult kell fektetni arra, hogy a megye székhelye annak központja is legyen, a mi annál szükségesebb, minthogy a közigazgatási kerületek, a törvényszékek felosztásának is, alapul fognak szolgálni; különös tekintet érdemel tehát a geographiai fekvés és a közlekedés könnyűsége.

Lássuk hogy felel meg ezeknek a javaslat? Torda megyének éjszaki községei 12, a dél felé fekvők alig 2 mértföldre esnek a színhelytől, Szolnok és Doboka egyesült megyében éjszaki felé 9—10, dél felé alig 4 mértföld a székhelytől való távolság, Maros megyének több kelet felé fekvő községe 15 mértföldre esik a székhelytől, hasonló tapasztalunk Kolos megyében, a hol a távolság 10 és 2, Szeben ben 10 és 3 mértföld közt változik; legfeljebb azonban Szászváros széknek bekebelezése Szeben megyébe, ezen terület 10 geographiai mértföldre vasuton 22-re fekszik a székhelytől, a hova csak Hunyad megyén keresztül juthatni el. Valóban alig érthető miért nem lett e vidék Hunyad megyéhez csatolva, melynek székhelyétől csak 2—3 mértföldre esik, s melylyel kereskedelmi és közlekedési érdekek egy is egybe fűzik; tekintélyes és értelmes elemet nyerne ez által Hunyad, mely ellensúlyozhatná a Zarándali összekapcsolás folytán felmerülhető állam és alkotmányt veszélyeztető oly törekvéseket, melyeknek Hunyad csekélyszámu magyar eleme, különben alig lesz képes ellent állani.

Nevezetes, hogy míg Tordát helyesen azért szakítják ketté, mert hosszú, majdnem egész Erdélyben átterülő szalagot képezett, hasonló megyét teremtenek Küküllőben, melynek hossza 20, szélessége csak 4 egy fél mértföldet tenne, melyet szélességében vasut szel át, míg hosszában alig található járható ut.

Mi a geographiai távolságot számítottuk, de figyelemmel kell lenni hegyek s folyókra is, melyek a távolságot nagyobbítják.

Torda, Maros, Hunyad-Zaránd- és Küküllő-megyéket a Maros metszi át, az első két roppant kiterjedésű megye együtt csak egy állandó hiddal rendelkeznek. Hunyadon van egy vasuti hid, Küküllőben az átkelés bizonyos évszakban épen lehetetlen.

Mindezeket úgy látszik a törvényjavaslat szerkesztői nem tekintik a jó közigazgatás akadályainak. A Magyar Politika minél inkább kezdi kifejtetni zászlaját, ma „Bajaink s orvosszereik“ ezim alatt ezik sorozatot kezd, melytől a kezdet után itélve sokat várhatni!

Az említett cikkben következőleg nyilatkozik a honvédségről:

Nem telt el egy esztendő sem, és azon helyes zetek, amelyek a honvédség felől az 1873-iki budgetvíva alkalmával Úrményi Miksa által csak mintegy megpóditottak, a közvéleménynek kezdetben ellenző hangulata dacára mindinkább terjednek és a nemzet itelete a helyes belátás ösvényére tereltek. — Már nemcsak Úrményi Miksa hirdeti a honvédségnek jelen alakjában tartatlan voltát, hanem reformszükségletet tapsol neki az országos közvélemény. — Weninger Vincze nyilatkozata már köztetszéssel fogadtattott, Szláv József miniszterelnök ismételt nyilatkozataiból pedig mi azt olvassuk ki, hogy a kormány mostani fölfogása is lényegesen eltér attól, amelyek a honvédség felől gróf Andrássy és miniszteruma 1869-ben — nyomban a honvédség föllállításá után, ezen intézmény felől táplált és hirdetett.

Ugyan e lap „A sajtó és középpárt“ ezim alatt ez utóbbival foglalkozik. A cikk végén a következő phrasissal találkozunk. „Ami nagyszerű és idővív Európában, ki lehet mutatni, hogy azt a conservatívek és nem a fölületes, romboló liberális szájhősök teremteték.”

A ki ilyet mer állítani annak egyéb okoskodásai számba sem vehetők.

„A Baloldal“ is, Mocsáry Lajos aláírásával hosszasan foglalkozik velünk, bevárjuk mit fog e lap a balközépről mondani, akkor majd visszatérünk e tárgyra.

A „Pesti Napló“ az új területi felosztást, s az avval kapcsolatban levő intézményeket kezdi bírálat alá venni, az első cikkből a következőket tartjuk felemlítendőnek:

A törvényhatóságok arondirozása tárgyában a képviselőházhoz benyújtott törvényjavaslatok különösen két irányban tekinthetők nagy horderejű kezdeményezésnek. Egyik: az önkormányzati jognak az önadóztatás és költségvetés lehetővé tételével szilárd alapokra fektetése, s a másik: az állami közigazgatás külön ágazatainak helyileg egybekapcsolása s ezzel valódi összhangzatba hozatala.

Minden további szempont e kettő mellett csak mellékesnek és nagyon is alárendelt fontosságúnak tűnik föl. E két szempont az, mely az egész kérdés felett uralkodik és e törvényjavaslatok bírálatánál mi különösen e két szempontot nem fogjuk szemünk elől tövesztetni. A részletek becsátolása ma még nem is időszert s ép azért gyakorlati eredményel nem is járma. Vannak bizonyos elvi kérdések, melyeknek előbb megoldatni, bizonyos magasabb szempontok, melyekre előbb fölemelkedni kell,

mielőtt a részletek keresztül vitelére vagy csak komoly bírálatába is eredménytel bocsátkozhatnánk. Tisztába kell lennünk azzal, vajjon az állami közigazgatás és helytartósági önkormányzat érdekei valóban összeférhetlenek-e, vagy olyanoknak csak úgy látszanak! Tisztában kell lennünk azzal, vajjon az egyéni felelőségre alapított parlamenti kormányzat lehető-e a testületi felelőségre alapított helytartósági szervezettel, mint a végrehajtás organumával. És végre tisztába kell lennünk azzal, vajjon találhatók-e intézmények, vagy meglevő intézményeink reformálhatók-e arra, hogy az épen jelzett elvi ellentétek szellemi előhaladásunk biztosítására kellőleg kiegyenlítettessenek?

A „Reform“ hosszúságú cikkét szentel Tisza Kálmán és pártja állásának jellemzésére, melyben a következő reflexiót találjuk:

A mi Tisza Kálmán politikai pályájának hibája, az nem az ész, a tanulmány, a szorgalom vagy a szóbeli tehetség hiánya, mert ezen tulajdonságokból ő annyit bír, hogy a mi viszonyaink közt parlamentünkben az első közt foglal helyet: hanem a főhiba ezen pártvezetőnél bizonyos elfogultság és az ebből származott előítélethez való makacs ragaszkodás, melyet ő és pártja következetességgel, elvhűséggel kereszteltek el s melyet maga Tisza politikai jellemnek hisz s mely őt és pártját Sisiphus átkával sújtja egész működésükben.

Az „Ungarischer Lloyd“ kevés szult fektet arra hogy a horvátok kéz alatt felelős miniszteriumot kívánnak alkotni. A Bán maga maradjon-e felelős a horvátországyűlésnek vagy vele együtt még három más személyiség, ez Horvátországnak magyarországhoz viszonya tekintetéből, alárendelt jelentőséggel bír, veszélyesebbnek tartja azt, hogy ily intézkedés által a horvát közigazgatásba az ármány egy új elem fog bevezetni. A Horvátországi Bánnak szüksége van feltétlenül engedelmességre alárendeltekre, nem pedig, felelőségre hivatkozó, felelős, ellene ármánykodó osztály vezetőkre, melyek közt bizony mindig fog találkozni egy olyan a ki Bán helyét maga kívánván elfoglalni, megbuktatására fogna föndörködni.

Tarnóczy Béla képviselői jelentése válszóhoz.

T. Polgártársak! Valamint önök, egy én is nagy reményeket kötöttem ezen ugynevezett reform országgyűléshez, — az események azonban azt bizonyítják, hogy reményeink túlvértesek voltak, mert sajnosan tapasztaljuk, hogy e hongyűlés működése nem felelt meg várakozásunknak; sajnó sebecnk közül vajmi keveset orvosoltunk; — a mostoha idő pedig még újakat is ütött a beteg állam-testen. Nem fogom ezeket elősorolni, mert hisz önök azokat ép úgy érzik mint önmagam is.

Csupán azon főbb okok némelyikének elősorolására kívánok szorítkozni, melyek miatt azokat orvosolni az országgyűlésnek eddig nem sikerült; — a miért is megvallom, aggodni kezdek a jövőben elérendő eredmények fölött, ha csak az újabb alakult középpártnak — Ghyey Kálmán bölcs vezérlete alatt nem sikerülend Ariadne fonalat megtalálni, mely azon tömkelegből kivetne, melybe parlamentünk és kormányunk jutott — az által, hogy a többségben lévő és így a de facto kormányzó Deák-párt, oly különböző s ellentétes elemekből alakult, miszerint arra semmiféle kormány sem támaszkodhatik.

Kinos látni, mint vergődik számszazeggett madárként — ide s tova azon kormány, mely élni nem képes, — és melynek meghalnia még nem szabad, — ha egy lépést tesz jobbra — vissza rántják azt balról — és viszont — azon Deák-párti fractiók — melyeknek — a párt alakulás ferdeségénél és saját gyöngeségénél fogva játékszerévé lett. Ily viszonyok között természetes, hogy a kormány nélkülöz minden irányt, minden tetterőt, minden önállóságot, s végrehajtó eszközévé lett azoknak — kik vele a felelőségben nem osztozkodnak. — A parlamenti jogköröknek ily fölszerűsége válságossá tette a helyzetet, — ennek beösmérése folytán lett az új párt-alakulás szükségessé: ezen egyedüli mentő módszernek hódolva — intéztem a Deák-kör elnökehez a következő levelet.

Méltóságos elnök ur! Méltóztassék a tisztelt Deák-körrel tudatni, hogy abból kilépni látom szükségesnek több különféle — de különösen a következő három oknál fogva:

1-ször. Mert a kör f. évi deczember 1-én tartott értekezletén a többség Szláv kormány-elnök urnak föltélen bizalmat szavazott, oly szándékkal, hogy ennek és az ebből folyó következtéseknek magukat a kisebbségben maradtott — valamint távollevő tagok is alávetni tartozzanak. En akkor véletlenül távol voltam; minthogy pedig én a t. kormányelnök urnak sem pénzügyi gazdálkodásával, sem a reformok terén kifejtett erélyével megelégedve nem lehetek, ugy ezen bizalom-nyilatkozathoz nem járulhatok, és magamat az abból folyó kötelezettségnek alá nem vehetem.

2-ször. Mivel meggyőződésem, hogy azon válságos helyzetnek orvoslására, melybe hazánk jutott, önmagamban az országának egyik pártjára sem elegendő, — e célnak elérését csak az összes pártok jobb elemeinek egyesülésétől remélhetem. Minthogy pedig a Deák-körnek eljárása — mióta azt a pártnak mélyen tisztelt vezére, sajnó beösmérése miatt a ház érdekében nem vezetheti — oly irányt vett, mely e cél nem csak nehezíti — de talán veszélyezteti is, — az abból eredő felelőségben nem osztozhatom.

3-ször. Mivel sajnosan kell tapasztalnom, hogy e kör, bár még most is a Deák-kör nevet viseli, mégis — mióta pártunknak bölcs vezére gyöngékedése miatt a párt értekezlettől távol van, e pártot más — a fin tisztelt nagy hazánkfiának magasztos szellemével ellenkező szellem lengi át; hogy e részben más ne említsek, elegendő lesz felhoznom, hogy az — az értekezleteken gyakorolt szolás szabadságnak megszorítása által, tényleg eltért

azon alapelvektől, melyeket büles vezére teljes áldásdus életében nemcsak magának vall, de hazánk intézményeit is mind e szent elvre alapította.

Mindezeknél fogva valamint egyrészt választóim és az ország érdekében levőnek tartom, úgy másrészt ezzel Deák Ferencz mélyen tisztelt hazánkfa szellemének és irányának tartozni vélek — melyre nézve kisebb bajnok tartom, ha a Deák-kör megszűnnék, mintha az — alapítójának szellemével ellenkező irányban működend.

Reményem, hogy ezen politikai nézetem nem fogja meglazítani azon baráti köteléket, mely a t. körnek számos igen tisztelt tagjához csatol, s kikkel egy újabb pártalakulásban nem sokára újra találkozhatni remélek. Mély tisztelettel maradtam. Budapest, Deczember 18-án 1873. Méltóságodnak. stb. stb.

Kiléptem tehát a Deák-körből és a közép párthoz csatlakoztam, melynek vezéréül szerencsések vagyunk Ghyecy Kálmán nagy hazánkfíát tisztelhetni.

E pártnak programja ismeretes önök előtt, köztudomású tény, hogy ezen párt ép úgy áll a 67-iki alapon — mint az ugynevezett Deák-párt, mely ma tényleg Szlávy-pártnak nevezhető el, — Ghyecy Kálmán zászlója alatt fogok igyekezni programomban tett ígéreteimet beváltani, mi a mostani kormány és párta kebelében ugyszólván lehetetlené vált.

Reményem, hogy önök tisztelt választóim, helyeselni fogják ezen lépésemet, mint az egyedülit, mely sikerrel kecsegtet. — Budapest, deczember 19. 1873.

Tarnóczy Béla.

Külföld.

Budapest, január 3.

Az 1874. évi francia költségvetés főbb tételei következők: az összes kiadás 2.532.689.922 frankra van előirányozva, mely összeg a bevételt 143 millióval haladja meg. A kiadás főösszegeiben csak az államadósság törlesztésének rétele 1.210.574.401 frank roppant összeggel szerepel. A hadügyre 466.500.226, a tengerészetre és gyarmatügyre 152.944.750 frt. van előirányozva. Az 143 millió deficitet új adókból fogják fedezni.

A francia kormányának a nehéz pénzügyi helyzetet kivül még sok más küzdelme is van, melyek nem teszik helyzetét irigylésre méltóvá. A különféle legitimista, orleanista, bonapartista, stb. czéget viselő izgatások ismét egész mérvben megkezdődtek a fővárosban, de főleg a vidéken. Ezekhez járul még klerikálisok izgatása Német- és Olaszország ellen. A kormány azon utóbbi izgatás miatt igen kellemetlen és kényes helyzetbe jutott. A főpapok ellen sem nem akar, sem nem mer erőlyesen ki kelni, de azért Németországot mégis tiszteletbe kell tartania, mert különben ennek haragja von feje fölé égihabot. Ezen kétoldalról fenyegetett szirtek közt a francia kormány hajója csak a Tourton fele jegyzék irányítási segítségével lavírozhat át, mely habár jóllakítja a kecskét, de azért a káposztát sem adja fel.

A spanyolországi liliputi harezokat a lefolyt év áthagyományozta az új esztendőnek. Az apró csatározások újra megkezdődtek; a karlisták az északi csataterén ismét előre nyomultak. A karlisták már a múlt év végén jelentékeny hódításokat tettek, s Pampeluna, Tolosa, San Sebastian és Bilbao kivételével az Ebrótól északra eső tartományokat melyek Spanyolországban jelentékeny részét képezik, hatalmukba kerítették. Don Carlos most a meghódított vidéken többnyire elszigetelt álló városokat akarja megostromolni, s először Bilbaora kerítette a sort. Legközelebb tehát Bilbao vidékén lesz esata a republikánusok és karlisták közt. A republikánusok északi sereg vezére, Moriones tábornok eddig többnyire csak ügytelenségének bizonyítványait adta a karlisták elleni harcokban, kik felett legfeljebb csak kétes értékű diadalokat volt képes kivívni, habár többnyire nagyobb erővel ütközött velök. Mivel pedig a karlisták most megerősített csapatokkal vonulnak ellene, nagy valószínűség fog fen megveretése iránt. A kormány azért Morionest vissza akarja hívni, s helyére ügyesebb katonát fog küldeni, mi egyébiránt nem lesz könnyű feladat, mivel a spanyol hadseregben minden van, csak katoná nincsen.

Spanyolország felszámálhatlan bajait most még újjal akarják szaporítani az alfonsisták, kik a nagykorúvá lett Alfonso érdekében forradalmat készülnék támasztani. E szerint tehát a Spanyol kormányának három forradalommal kellene megküzdenie, midőn egyet sem bír.

Sickles tábornok az Egyesült Államok madridi követé lemondott, s helyére Coleb Cushing tábornok neveztetett ki, Coleb Cushing a genfi választott bíróságban erőlyesen és ügyesen védelmezte Amerikának Anglia ellen támasztott követeléseit, s az amerikai kormány most hádját akarta leróni, a különben is jeles államférfi iránt.

Különfélék.

Budapest, január 3.

(Hivatalos.) A kir. igazságügyminiszter Moldován György dévai törvényszéki irnokot ugyanoda irodatisztává, a zombori törvényszékhez Matavits Mihály ugyanottani díjnokot telekkönyvi irnokká nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Pessek János volt lptóhradeki ideiglenes elemi néptanítót a felső szléc-állami elemi népiszkolához egyelőre ideiglenes minőségben tanítóvá. Jartó Imre esikszeredai felső népiszkolai tanítót a veresegyházi állami elemi népiszkolához egyelőre ideiglenes minőségben tanítóvá nevezte ki. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Teschler Vincze m. kir. rakartisztát a zombori m. kir. jószágigazgatóság kerületébe m. kir. erdészé; Péchy Imrét, a magyar kir. államnyomda térképészeti osztályának vezetőjét, a m. kir. államnyomda igazgatójává nevezte ki.

(Nemesesség adományozása.) A király Arányi Lajos orvostudornak, s a budapesti egyetemen a korbocznat rendes tanárnak, állandó nyugdíjaztatása alkalmából, a tudomány terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemesiséget díjmentesen adományozta.

(A vallás és közoktatási miniszter) körrendeletet inézett a magyar koronaterületén létező egyetemekhez, melyek eltörölven a juris utriusque tudorságnak azon módozatát, miszerint ezen szigorlatnak minden tárgyra csak keresztények bocsáttattak, s elrendelte, hogy jövőre minden szigorlatot tevőtől minden tárgybant tehát a kánonjogban is, teljes képesség kívántassék meg.

(Kihallgatás.) Király ő felsége január 8-dikán jövő esztőtörtökön, kihallgatást fog adni. Előjegyzéseket a mondott napig, ő felsége kabinetirodájában lehet eszközölni.

(Nők alkalmaztatása a vasuti szolgálatnál.) A „P. K.“ szerint a magyar vasutak igazgatósága elhatározta, hogy a vasutaknál alkalmazott egyének családjának nő tagjai által engedni végeztetni a menetjegyek rendezését, a jegy kiadást és podgyászfelvételeit. Ha az illető nők egy havi próbaidő után a jegyrendezési jártasságukról kielégítő vizsgát tesznek le; havonkint 25 frt. fizetési illetményben fognak részesülni, az első három év után 100 frt. a bekövetkező három év után ismét 100 frt. fizetési javítással, és így hat év után fizetéstik 500 frt. leend.

(Gyilkosságok) Pozsonyból írják, hogy ott Szylveszter este Undesser nevű egyén, a duna-gőzhajózási társulat hajós személyzetének egyik tagja meggyilkoltatt. A gyilkosságot hajóstársai követték el rajta kenyérrigységéből, mivel Undesser a posonyi kávéház számára jeget fogot a Dunán, s ezen mesterségben társai nem voltak képesek vele kiállani a versenyt. A tettesek már befogattak. A meggyilkolt 8 gyermeket hagyott hátra. — Sümegben deczember 28-dikán reggel 6 órakor bizonyos Bucsak nevű csizmadiamester egy sümegei lakosnál szővitába keveredett, melynek akkint vetett véget, hogy ellenfelére rálőtt. A szerencsétlen fején lón találva, s jelenleg orvosi ápolás alatt van. A tettes azonnal elfogott.

(Jókai regényei dán nyelven.) Jókai regényei újabb kiváló tárgyát képezik a külföldi műfordítóknak. Jeles regényírónk kitünőbb művei most már csak nem valamennyi európai nemzet irodalmába át vannak ültetve, s legújabbban Damkier Axel Koppenhágában „Udvalgte Romaner of Maurus Jókai“ (Jókai válogatt regényei czim alatt) nagyobb vállalatot indított meg, melyben Jókai számos regénye dán fordításban fog megjelenni. A vállalat programjába egyelőre a következő regények vannak felvéve: „A szegény gazdagok“, „Az arany ember“, „Fekete gyémánt“, „Más idők, más emberek“, „Magyar Nábob“ és az „Uj földes ur.“ — A derék vállalat első fizetése már megjelent, s a „Szegény gazdagok“ kezdetén kivül Jókai arczképét és terjedelmes életrajzát hozza.

(Apróhírek) Horváth Mihály püspököt a napokban rákospalotai nyaralójában kirabolták. — Löw Lipót szegedi főrabbi tegnap Pestre érkezett. — Rónay Javonit ezimzetes püspök 200 frtot adott a posonyi képzés és jótékony-egyletek czéljaira. — Harkányi Frigyes hagyatékából az örökösök 800 frtot osztattak szét a fővárosi szegények közt. — A kerepesi uti köztemetőben a múlt évben összesen 11.318 halott temettetett el. — A budapesti koreszolázó-egylet jégpályáján vasárnaponkint d. u. 2 órától kezdve esti 6 óráig két katonai zenekar fog működni. — A nő ipar tanoda javára az országos nő iparegylet által kiadott tizkrajczáros aláírású izeken összesen 183 frt 35 kr. gyűlt be. — Szántó Miklós ügyvédsegédnek, ki Csonka György meggyilkolása miatt, két év általi halálra ítéltetett, a királyi megkegyelmezett, s halál büntetése 15 évi börtönrre változtatott át. — A kereskedelmi ifjak társulatában f. hó 18-dikán nyílik meg a francia, olasz és angol nyelvből tartandó esti tanfolyam. — Abonyi Lajos a „Betvár kendője“ nek szerzője, az e művében játszó Felekyné és Blaháné asszonyokat, karácsony alkalmából értékes karperecczel lepte meg, a nevezett művésznők viszont fényképeket küldték meg Abonyinak. — A zemplén megyei erdőben csavargó hat rabló vezére állítólag Füzesséry Mihály volt végrehajtó, ki sikkasztás miatt 3 évre elítéltetett. — Tüz volt tegnap d. u. 2 órakor a tereztvárosi Lázárutczában, a kigyulladt ház tetete leégett; a fenyegetett szomszédházak megmentettek. — Szépfaludi Ferencnek Kassán közelebb egy 3 felvonásos népszimfívét, a „Huszár kedvesét“ adták. — A „Kispiipa“ népszínházi perselyében mult deczember hóban 19 frt 40 kr. gyűlt össze. — A honvéde menház javára az egr ellenzéki kör ezer frtot adományozott. — Vászonkeői gr. Zichy Pál es. k. klmárás közlelő elhunyt Gráczban, 72 éves korában. — A varasd megyei Bécse községben a múlt év végén két pórnő csaknem egy és ugyanazon napon három három gyermekket szült; a hat gyermek közül azonban kettő már meghalt. — Komárom vármegye a kolrában elhunyt árvának felségélyésére 3000 frtot adományozott. — Bajmóczy József dunatölvdári könyvkötősegéd fogadásból a napokban 28 perczig furdott a Dunában; kis meghalásán kivül semmi egyéb baja sem történt a vastermsztület embernek, ki életét egy rostélyosért és néhány pohár borért kockáztatta. A hont megyei rablók közül négyet elfogtak, kik összesen huszonhárom rablással párosult uton állást, s mintegy harmincz betörést, tolvajlást, s fiatalnőkön elkövetett erőszakot vallottak be. — A Károlyváros siumei vaspálya munkásai október hóra nem kapnak fizetést. A vállalkozók azzal mentegetőznek, hogy

ők sem tudják megvenni a kormányon követeléstiket. — Vaddisznó vadászatot tartott Károlyi Viktor gr. Mörken, deczember 27, 28 és 29-én; a három napi vadászat eredménye 74 darab vaddisznó. (A bécsi „Grand Hotel“ égése. Emlitetük már, hogy Bécs egyik legfényesebb fogadója Sylvesztereste leégett. Ide vonatkozólag most bővebb részletek fektűsznek ellöttünk, melyekből adjuk a következőket. A tüz kitörését őji fél 1 órakor vették észre; a tüzoltók és közbiztonsági közegek azonnal ott ternettek, de ekkor már a lángok hatalmas oszlopokban emelkedtek az óriási épület fölé. A tüzoltóknak a legnagyobb nehézségekkel kellett küzdeni. A tető egy része csak hamar lángokba borult. A pusztító elem behatolt a szolgaszemélyzet padlászobáiba is, hol minden éghető anyag, u. m. butorok, ágyak, ágyneműek stb. a lángok martalécai lettek. Nem sokára a negyedik emelet is fenyegetve lón. A veszélyt még növelte a nagy szél, mely a romboló elem működését elősegítette. Az égő épület tája a legnagyobb zürzavar színhelye lett. Ezer és ezer ember sereglett össze az előkelő vendéglő kigyulladásának hírére; az égő épületben számos benlakó fejét veszve, őji öltönyében futkozott fel, s alá; a szolgaszemélyzet és tüzoltók a felső emelet kiürítésével foglalkoztak. A fogadó vendégei gyorsan összekapható holmijokat az udvarra vitték, s ott várakoztak mindaddig míg a tüz elnyomásának hírért vetették. Ez reggeli öt órakor történt. A tüz; mint a másnap reggel vizsgálanál kitént, a szokásos padlászobák kálhájának kigyuladása miatt támadt. A kárt még nem határozták meg.) (Megjelent zeneművek.) Tábornok és Parschnál legújabbban a következő zeneművek jelentek meg: „Voll nekem egy daruszöri paripám“, és „Sajó kutyám“ csárdás Tisza Aladártól, „Jäger-Marsch“ Asboth Vilmostól. „Minnie Davies négyes“. Müllertől. „Für die Kleinen“, „Federleicht“. — A svéd fülemülék műsorából „Nászinduló“, „A nászháznál“, „Herbstblatler“ keréngő, „Soldatensitte“, „Grande Masurka brillante“, „Ständchen“, átírta Smith. „Krach“, polka, „Der Wenzel kommt!“ polka, „Spronstreichs!“ polka, „Bécsi világlátlási induló.“ (Az Erzsébet-leányárvaház javára) a karácsonyi ünnepek alkával különféle egyének, különféle összegekben 420 frtot és egy aranyat adakoztak készpénzben, mely összegben Bulyovszky Lilla asszony adománya 50 frttal, Simonyi István adománya 50 frttal, Simonyi József adománya 50 frttal van képviselve. Igen sok más emberbarát, kiknek nevét térhiány miatt nem tehetjük közzé, különféle anyagszereket adományoztak az említett árvaleányház javára. (Lemondások.) Herrieh Károly miniszteri tanácsos és Toldy István miniszteri titkár, a „Baloldal“ hire szerint, benyújtották lemondásukat.

(Hibaigazítás.) Lapunk tegnapi számában, az egyesült magyar gőzhajótársulat ügyében czimú cikk harmadik bekezdésének 11-ik sorából a tévedésből becsuszott Schmiéd név kihagyandó.

ők sem tudják megvenni a kormányon követeléstiket. — Vaddisznó vadászatot tartott Károlyi Viktor gr. Mörken, deczember 27, 28 és 29-én; a három napi vadászat eredménye 74 darab vaddisznó.

(A bécsi „Grand Hotel“ égése. Emlitetük már, hogy Bécs egyik legfényesebb fogadója Sylvesztereste leégett. Ide vonatkozólag most bővebb részletek fektűsznek ellöttünk, melyekből adjuk a következőket. A tüz kitörését őji fél 1 órakor vették észre; a tüzoltók és közbiztonsági közegek azonnal ott ternettek, de ekkor már a lángok hatalmas oszlopokban emelkedtek az óriási épület fölé. A tüzoltóknak a legnagyobb nehézségekkel kellett küzdeni. A tető egy része csak hamar lángokba borult. A pusztító elem behatolt a szolgaszemélyzet padlászobáiba is, hol minden éghető anyag, u. m. butorok, ágyak, ágyneműek stb. a lángok martalécai lettek. Nem sokára a negyedik emelet is fenyegetve lón. A veszélyt még növelte a nagy szél, mely a romboló elem működését elősegítette. Az égő épület tája a legnagyobb zürzavar színhelye lett. Ezer és ezer ember sereglett össze az előkelő vendéglő kigyulladásának hírére; az égő épületben számos benlakó fejét veszve, őji öltönyében futkozott fel, s alá; a szolgaszemélyzet és tüzoltók a felső emelet kiürítésével foglalkoztak. A fogadó vendégei gyorsan összekapható holmijokat az udvarra vitték, s ott várakoztak mindaddig míg a tüz elnyomásának hírért vetették. Ez reggeli öt órakor történt. A tüz; mint a másnap reggel vizsgálanál kitént, a szokásos padlászobák kálhájának kigyuladása miatt támadt. A kárt még nem határozták meg.) (Megjelent zeneművek.) Tábornok és Parschnál legújabbban a következő zeneművek jelentek meg: „Voll nekem egy daruszöri paripám“, és „Sajó kutyám“ csárdás Tisza Aladártól, „Jäger-Marsch“ Asboth Vilmostól. „Minnie Davies négyes“. Müllertől. „Für die Kleinen“, „Federleicht“. — A svéd fülemülék műsorából „Nászinduló“, „A nászháznál“, „Herbstblatler“ keréngő, „Soldatensitte“, „Grande Masurka brillante“, „Ständchen“, átírta Smith. „Krach“, polka, „Der Wenzel kommt!“ polka, „Spronstreichs!“ polka, „Bécsi világlátlási induló.“ (Az Erzsébet-leányárvaház javára) a karácsonyi ünnepek alkával különféle egyének, különféle összegekben 420 frtot és egy aranyat adakoztak készpénzben, mely összegben Bulyovszky Lilla asszony adománya 50 frttal, Simonyi István adománya 50 frttal, Simonyi József adománya 50 frttal van képviselve. Igen sok más emberbarát, kiknek nevét térhiány miatt nem tehetjük közzé, különféle anyagszereket adományoztak az említett árvaleányház javára. (Lemondások.) Herrieh Károly miniszteri tanácsos és Toldy István miniszteri titkár, a „Baloldal“ hire szerint, benyújtották lemondásukat.

(Hibaigazítás.) Lapunk tegnapi számában, az egyesült magyar gőzhajótársulat ügyében czimú cikk harmadik bekezdésének 11-ik sorából a tévedésből becsuszott Schmiéd név kihagyandó.

(Hibaigazítás.) Lapunk tegnapi számában, az egyesült magyar gőzhajótársulat ügyében czimú cikk harmadik bekezdésének 11-ik sorából a tévedésből becsuszott Schmiéd név kihagyandó.

(Hibaigazítás.) Lapunk tegnapi számában, az egyesült magyar gőzhajótársulat ügyében czimú cikk harmadik bekezdésének 11-ik sorából a tévedésből becsuszott Schmiéd név kihagyandó.

(Hibaigazítás.) Lapunk tegnapi számában, az egyesült magyar gőzhajótársulat ügyében czimú cikk harmadik bekezdésének 11-ik sorából a tévedésből becsuszott Schmiéd név kihagyandó.

Táviratok.

Jászberény, Január 3. (A középpárt magán távirata). A jászberényi balpárt mai általános értekezletén Sipos Orbánnak bizalmat szavazott s őt a képviselői állás megtartására felkérte, egyidejűleg Ghyecy Kálmánnak bizalmi nyilatkozat táviratoztattott.

Zágráb, jan. 3. Leppammer interpellálja a kormányt, miért választattak ki a közkinestár épületei Belovár megyébe a polgári közigazgatás számára. — A bírói hatalom gyakorlásáról szóló törvényjavaslat ezutau harmadik, a bírói felelőség, áthelyezés, nyugdíjazás és a hét-személyes tábla elnökségéről szóló törvényjavaslatok második olvasásán elfogadtattak.

Közgazdaság.

Budapest, január 2.

(Budapesti gabnatözsde jan. 3.) A gabnatizlet ma ismét felette lanyha volt; sem a kínálat, sem a kereslet nem emelkedvén, az árak egészen változatlan maradtak.

(Budapesti értéktözsde jan. 3.) a bankpirok irányában a hangulat kedvezőbbé vált, s az árfolyamok emelkedtek. Ellenben a többi értékek változatlanul maradtak. A szőlő dézsma váltás 71 forinton kelt; a dijkötvények 75—75.50-re emelkedtek. A municzipálbank 21-en, az anglo-bank 35.50—36.25-ig kelt, s így is záródván, némi emelkedésre tett szert. A földhitelbank 58.75-en változatlanul megmaradt; míg a franko-magyar bank 26 forintra süllyedt. A helyi bankok közül a takarékos és hitelbank 56.25—26.50-en kelt; a pest-budai kézművesbank 63; hivatalnok hitelegylete 54—54.50-en záródott. A közüti vaspálya 332.50—333-ig volt a forgalomban, s így is záródott. Az értékek lanyhábban keltek. A 20 frankos arany 9 forinton; az ezüst 106; a porosz pénztári jegyek 1,68.50 frton.

A csőd alákerült „Pesti népbank“ főmegmondnokának dr. Inczedy Már választatot meg. Az ideiglenes ügyegondnok Guba János nyolcz heti működéséért 8000 forintot hozott tiszteletdíjjal javaslatba a választmány. Szerencsére a hitelezők közül többen erőlyesen felszóltattak a pazárlás ellen, s így a tiszteletdíj kérdésébe a bíróság fog határozni.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.

